28.02. 6 клас укр.мова Добровольська В.Е.

Дистанційна робота Написання разом порядкових числівників з

Мета: поглибити знання про числівник, як про частину мови, вчити учнів правильно вживати числівники для позначення дат, часу; з 'ясувати правопис складних числівників, що закінчуються на —тисячний, - мільйонний, - мільярдний, сприяти виробленню в учнів навичок вживання числівників в усному і писемному мовленні, розбору числівника як частини мови, збагачувати словниковий запас учнів, виховувати в учнів любов до рідного слова, до рідного краю-тисячний

Дати відповіді на питання:

- Що називається числівником?
- На які групи за значенням поділяються числівники?
- На які групи за будовою поділяються числівники?
- Як вони пишуться? Навести приклади числівників за будовою.

Вправа 1. Вибірково-розподільна робота

Виписати числівники, розподіливши їх за трьома колонками: а) прості числівники; б) складні; в) складені.

Пояснити їх правопис.

- 1) Один усю роботу робить, другий господаря молоком поїть, третій хату стереже.
- 2) У двох матерів по п'ять синів, і всім одне ім'я.
- 3) Дванадцять братів один за одним ходять, один одного не обходять.
- 4) Виходило дванадцять молодців, випускало п'ятдесят два соколи та триста шістдесят п'ять лебедів.
- 5) Сто один брат усі в один ряд зв'язані стоять.
- 6) У тридцяти двох воїнів один командир (Нар. творчість).

Запам'ятаймо!

Складні порядкові числівники, що закінчуються на -comuй, -muсячний, -мільйонний тощо, пишуться разом.

Запишіть слова, зашифровані в схемі. Поясніть правопис.

мільярдний			поверховий		
тисячний	двох трьох п'яти	сотий	складовий	дво три	барвний
мільйонний			кутник		

Число чотири живе в багатьох складних словах, зокрема математичних термінах чотирикутник, чотиригранник. А його латинський відповідник живе у квартирі, у сусідньому кварталі, грає у квартеті, п'є воду з кварти і не любить квадратів.

Вправа 2.Пояснювальне письмо

Записати та пояснити утворення та правопис складних порядкових числівників.

- 200,
- 500,
- 125000,
  - 90000,
- 275000000.

Перевір себе!

- Двохсотий,
- п'ятисотий,
- стодвадцятип'ятитисячний,
  - дев'яностотисячний,
- двохсотсімдесятип'ятимільярдний.

Дихлордифенілтрихлорметилметан" (назва хімікату, що використовується для боротьби зі шкідниками). Це слово містить 30 букв!

Цікаво, що за даними Книги рекордів України, найдовше слово української мови містить 31 літеру — "рентгеноелектрокардіографічного".

Увага!

Слід розрізняти порядкові числівники і прикметники із числовим значенням. Якщо слово складається з двох числівників, то це складний числівник (шестисотий, двохтисячний, стомільйонний), якщо — з числівника та іменника, то це складне слово із числовим значенням (трьохелементний, стовідсотковий, чотирикутник, двохкілограмовий).

Вправа 3. Розподільний диктант

Розподілити слова у дві колонки: числівники і прикметники з числовим значенням.

П'ятнадцятий, п'ятиповерховий, двохсотий, п'ятитисячний, восьмирічний, тризначне, восьмидесятий, семиденний, двоскладне, чотиримісячний, тризубий, шестимільйонний.

Вправа 4. Утворити складні слова, частиною яких є числівник. Пояснити їх правопис.

20 днів, 90 кілограмів, 30 діб, 200 квартир, 40 хвилин, 70 мільярдів, 80 тонн, 500 кілометрів, 50 років, 60 метрів, 5 тисяч.

3 утвореними словами скласти словосполучення (усно).

Розгадай ребус

Пі 2 л

100 янка

Mi 100

Г1а

Cmop 1 a

Ві 3 на

Під 3 мати

Ак 3 са

ПОСЛІДОВНІСТЬ РОЗБОРУ ЧИСЛІВНИКА

- 1 Числівник, його загальне значення. На яке питання відповідає.
- 2. Початкова форма (називний відмінок).
- 3. Група за значенням і граматичними ознаками (кількісний чи порядковий).
- 4. Розряд за значенням (для кількісних числівників).
- 5. Рід, число, відмінок (якщо властиві).
- 6. Який за будовою (простий, складний, складений).
- 7. Синтаксична роль.

Зрадливий приятель страшніший від *ста* ворогів (*Народна творчість*).

ЗРАЗОК УСНОГО РОЗБОРУ ЧИСЛІВНИКА ЯК ЧАСТИНИ МОВИ

• Ста— числівник, означає кількість, відповідає на питання скількох? Початкова форма— сто. Кількісний. Ціле число. Ужитий у родовому відмінку. Простий. У реченні є додатком (разом з іменником).

ЗРАЗОК ПИСЬМОВОГО РОЗБОРУ ЧИСЛІВНИКА

• Ста— числ.; скількох?;п.ф.-сто; кільк.; власне кількісний; Р.в.; простий; додаток.

Ужиті в реченнях числівники розберіть як частину мови. ЗРАЗОК ПИСЬМОВОГО РОЗБОРУ ЧИСЛІВНИКА

Ста— числ.; скількох?;п.ф.-сто; кільк.; власне кількісний; Р.в.; простий; додаток.

- 1. Вродлива сусідка несла на коромислі двоє відер води.
  - 2. Цей п'ятий полк тут сьомий день. Вперед не йде й назад не йде.
  - 3. Цього літа старі лелеки вирощували п'ятьох лелечат.
  - 4. Не менше як дев'яносто відсотків інформації про навколишній світ доносять очі.

Домашнє завдання Виконати морфологічний розбір числівників.

- Нині до складу ООН входять понад сто шістдесят держав.
- Льодовий панцир Антарктиди містить *сім десятих* світового запасу прісної води.